



Onderwerp Selectiedocument Gewoon in de Wijk	
Nummer	2021/377152
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	1.2 Sociale basis
Afdeling	MO
Auteur	Duker, J.W.
Telefoonnummer	023-5115041
Email	jwduker@haarlem.nl
Kernboodschap	Met dit besluit worden de <i>scope</i> (afbakening) en <i>perceelindeling</i> van de opdracht Gewoon in de Wijk bepaald. Conform het uitgangspunt in het Preselectiedocument besluit het college dat – op enkele uitzonderingen na – de Sociale Basis, het Sociaal Wijkteam en Begeleiding onderdeel zijn van de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk. In de eerste dialoog van het aanbestedingsproces heeft een ruime meerderheid van de aanbieders aangegeven dat in de uitvoering moeilijk een onderscheid is te maken tussen het perceel Redzaam ('je kunnen redden in het dagelijks leven') en het perceel Meedoen ('meedoen in de samenleving'), omdat deze doelen nauw verbonden zijn met elkaar. Ook geven zij aan dat het vanuit het perspectief van de inwoner niet wenselijk is een 'schot' te plaatsen tussen deze twee ondersteuningsvormen. Het college kiest er daarom voor het uitgangspunt van twee percelen los te laten en van Gewoon in de Wijk één integrale opdracht te maken. Tot slot worden met dit besluit eisen en criteria vastgesteld voor de selectie van maximaal twee samenwerkingsverbanden voor deelname aan de tweede dialoogfase. Deze dialoogfase gaat over de nadere invulling van de gevraagde dienstverlening en over de transitie/implementatie. Vervolgens vindt de definitieve inschrijving en gunning plaats en start de implementatiefase.
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter bespreking naar de commissie Samenleving, conform de toezegging van wethouder Meijs (2021/318486) om de uitkomsten van eerste dialoog Gewoon in de Wijk met de commissie te bespreken.
Relevante eerdere besluiten	- Verwervingsstrategie Voorzieningen Gewoon in de Wijk (2021/34505) in commissie Samenleving van 4 maart 2021 - Preselectiedocument Voorzieningen Gewoon in de Wijk (2021/130299) in de commissie Samenleving van 3 juni 2021 - RIB 7 Selectie aanbieders eerste dialoogfase Gewoon in de Wijk (2021/354986)

Besluit College d.d. 17 augustus 2021	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: - conform het uitgangspunt in het Preselectiedocument Voorzieningen Gewoon in de Wijk, dat de Sociale Basis, het Sociaal Wijkteam en Begeleiding onderdeel zijn van de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk, met uitzondering van de activiteitensoorten genoemd onder besluitpunt 2; - onafhankelijke cliëntondersteuning, vrijwillig rolstoelvervoer, fondsen voor financieel kwetsbaren, schuldmeldpunt, anti discriminatievoorziening, kortdurend verblijf en een transitiebudget voor de Sociale Basis buiten de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk te houden en separaat te organiseren; - het uitgangspunt van twee percelen los te laten en van Gewoon in de Wijk één integrale opdracht te maken; - het selectiedocument (integraliteitseisen en selectiecriterium) vast te stellen. de secretaris, de burgemeester,
--	---

1. Aanleiding

Met de verwerving Gewoon in de Wijk wil de gemeente bereiken dat alle inwoners zich prettig voelen, redzaam zijn en kunnen meedoen in hun eigen leefomgeving. Aanleiding hiervoor is het aflopen van de huidige subsidieovereenkomsten in de Sociale Basis en de contracten voor de maatwerkvoorzieningen Begeleiding (waaronder ambulante begeleiding, gezinsbegeleiding, begeleiding van jongvolwassenen en dagopvang). Ook de aanbevelingen die zijn gedaan in de evaluatie van het Sociaal Wijkteam geven aanleiding voor een doorontwikkeling. Gewoon in de Wijk is een aanpak waarbij inwoners van Haarlem, laagdrempelig en passend, ondersteuning kunnen vinden en activiteiten kunnen doen die bijdragen aan hun welzijn of de leefbaarheid van de wijk.

Preselectie

Op 17 maart 2021 is het Preselectiedocument Voorzieningen Gewoon in de Wijk (Preselectiedocument) gepubliceerd; op 3 juni is dit document besproken in de commissie Samenleving. Met de publicatie van het Preselectiedocument is een dialooggerichte aanbestedingsprocedure gestart. In het Preselectiedocument is beschreven hoe op basis van de uitgangspunten en de visie van Gewoon in de Wijk maximaal 15 partijen worden geselecteerd voor de eerste dialoofase. Middels een raadsinformatiebrief is de raad vervolgens geïnformeerd over de 13 geselecteerde aanbieders (individueel of reeds in verschillende vormen van samenwerking) voor de eerste dialoog.



Eerste dialoog

De eerste dialoog resulteert in een besluit over de scope (afbakening) van de opdracht en de perceelindeling. In het Preselectiedocument is het uitgangspunt voor de scope en perceelindeling beschreven en zijn drie gespreksonderwerpen voor de eerste dialoog benoemd:

- Sociaal Wijkteam
- Ondersteuning rond 18-/18+
- Overige functies in de Sociale Basis

Tijdens de dialoogsessies zelf zijn nog enkele andere onderwerpen ingebracht door de deelnemers.

In totaal hebben vijf inhoudelijke dialoogsessies plaatsgevonden plus een startbijeenkomst en een afrondende sessie. Vanuit de 13 geselecteerde aanbieders hebben steeds maximaal twee personen actief deelgenomen en waren nog maximaal twee personen als toehoorder aanwezig. Vanuit de gemeente heeft een team van inhoudelijke deskundigen uit alle afdelingen van het sociaal domein deelgenomen.

Selectie voor tweede dialoog

De eerste dialoogfase wordt afgesloten met een Selectiedocument dat tevens de start markeert van de volgende fase in de dialooggerichte aanbestedingsprocedure, nadat het college hierover heeft gesproken met de commissie Samenleving.

Voor de tweede dialoogfase worden maximaal twee samenwerkingsverbanden geselecteerd om verder te spreken over de invulling van de opdracht en de transitie van het huidige naar het nieuwe stelsel. Om voor selectie in aanmerking te komen moet een samenwerkingsverband aantonen over ervaring te beschikken op alle onderdelen van de opdracht (integraliteitseisen). In het geval dat er meer dan twee samenwerkingsverbanden een geschikte inschrijving doen, wordt het aantal partijen teruggebracht op basis van hun visie op samenwerking (selectie criterium).

Motie 'Sociale Basis, Lokale Kracht!'

Op 1 juli 2021 is door de gemeenteraad de motie *Sociale Basis, Lokale Kracht!* van de ChristenUnie aangenomen (2021/378597). De motie vraagt onder andere in de procedure aanpassingen te doen waarmee continuïteit van ondersteuning (inclusief behoud van opgebouwde kennis en netwerken) en de kwaliteit van medewerkers beter worden geborgd. Het college kan deze punten nu niet verwerken in het Selectiedocument, omdat dit slechts betrekking heeft op de scope van de opdracht, perceelindeling, integraliteitseisen en het selectie criterium. Het college neemt deze punten mee in het vervolg van de procedure en geeft hieronder een korte toelichting.

Continuïteit van ondersteuning gaat over een warme overdracht (waar nodig) van cliënten van aanbieders die niet gecontracteerd worden naar gecontracteerde aanbieders; hiervoor zijn de overeenkomsten met huidige aanbieders verlengd tot en met 31 december 2022. Continuïteit van ondersteuning gaat ook over een zorgvuldige transitie en implementatie, waarbij opgebouwde

kennis en netwerken/samenwerkingsverbanden waar nodig en mogelijk behouden blijven. Dit zijn onderwerpen van gesprek tijdens de tweede dialoofase en wordt geborgd in de Uitnodiging tot Inschrijving die na afloop van de tweede dialoofase wordt vastgesteld. Continuïteit van zorg wordt tevens geborgd middels het derde voorlopige gunningscriterium (Transitie), wat inhoudt dat inschrijvers hoger scoren als zij voorstellen doen die bijdragen aan een goede transitie/implementatie, bijvoorbeeld ten aanzien van het Sociaal Wijkteam. Waar nodig en mogelijk kan dit nog worden aangescherpt in de definitieve gunningscriteria.

De *kwaliteit van medewerkers* wordt geborgd door de voorlopige leveringsafspraken waar partijen aan moeten voldoen om de Opdracht gegund te krijgen (paragraaf 10.3 van het Preselectiedocument). Aanvullende eisen kunnen opgenomen worden in de Uitnodiging tot Inschrijving. Verder zal de kwaliteit van de ondersteuning en de medewerkers gemeten worden door cliëntervaringsonderzoeken en de verantwoording op de prestatie-indicatoren die in de overeenkomst voor Gewoon in de Wijk worden opgenomen.

Het college kan op dit moment nog niet meer inzicht geven in de *gevolgen van de taakstelling* voor Gewoon in de Wijk. Na het vaststellen van het Selectiedocument zal op basis van de Programmabegroting 2022 een inschatting gemaakt worden van het budget van de opdracht (in het Preselectiedocument wordt uitgegaan van een budget van ruim € 32 miljoen per jaar). Tijdens de tweede dialoofase zal met de aanbieders vastgesteld worden of het budget reëel is en wat de gevolgen zijn van de taakstellingen op het kunnen invullen van de Opdracht. Het college heeft namelijk de verplichting om een reëel budget aan de opdracht te koppelen. Daarbij moet sprake zijn van een inzichtelijke en transparante budgetbepaling. Het college zal de commissie Samenleving na de tweede dialoog informeren over de budgetbepaling en de gevolgen van de taakstellingen.

Tot slot zal het college – in lijn met de motie – niet eerder uitvoering geven aan het besluit dan wanneer het met de commissie Samenleving is besproken.

2. Besluitpunten college

Het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. conform het uitgangspunt in het Preselectiedocument Voorzieningen Gewoon in de Wijk, dat de Sociale Basis, het Sociaal Wijkteam en Begeleiding onderdeel zijn van de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk, met uitzondering van de activiteitensoorten genoemd onder besluitpunt 2;
2. onafhankelijke cliëntondersteuning, vrijwillig rolstoelvervoer, fondsen voor financieel kwetsbaren, schuldmeldpunt, anti discriminatievoorziening, kortdurend verblijf en een transitiebudget voor de Sociale Basis buiten de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk te houden en separaat te organiseren;
3. het uitgangspunt van twee percelen los te laten en van Gewoon in de Wijk één integrale opdracht te maken;



4. het selectiedocument (integraliteitseisen en selectiecriterium) vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Met dit besluit worden de scope (afbakening) en perceelindeling van de opdracht Gewoon in de Wijk bepaald.

Conform het uitgangspunt in het Preselectiedocument besluit het college dat – op enkele uitzonderingen na – de Sociale Basis, het Sociaal Wijkteam en Begeleiding onderdeel zijn van de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk.

In de eerste dialoog van het aanbestedingsproces heeft een ruime meerderheid van de aanbieders aangegeven dat in de uitvoering moeilijk een onderscheid is te maken tussen het perceel Redzaam ('je kunnen redden in het dagelijks leven') en het perceel Meedoen ('meedoen in de samenleving'), omdat deze doelen nauw verbonden zijn met elkaar. Ook geven zij aan dat het vanuit het perspectief van de inwoner niet wenselijk is een 'schot' te plaatsen tussen deze twee ondersteuningsvormen. Het college kiest er daarom voor het uitgangspunt van twee percelen los te laten en van Gewoon in de Wijk één integrale opdracht te maken.

Tot slot worden met dit besluit eisen en criteria vastgesteld voor de selectie van maximaal twee samenwerkingsverbanden voor deelname aan de tweede dialoogfase. Deze dialoogfase gaat over de nadere invulling van de gevraagde dienstverlening en over de transitie/implementatie. Vervolgens vindt de definitieve inschrijving en gunning plaats en start de implementatiefase.

4. Argumenten

1. Gewoon in de Wijk versterkt de positie van het Sociaal Wijkteam 'aan de voorkant', ontlast het Sociaal Wijkteam 'aan de achterkant' en versterkt de integrale sturing

Gewoon in de Wijk betreft aan de ene kant de huidige ondersteuning in de Sociale Basis, zoals sociaal raadslieden, wijkcontactvrouwen en lotgenotencontact. Door dit onder te brengen in één opdracht kan het Sociaal Wijkteam hier beter op aansluiten, gebruik van maken en haar positie 'aan de voorkant' versterken (preventie en vroegsignalering door *outreaching* te werken).

Aan de andere kant valt ambulante begeleiding binnen de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk. Dit betreft meer specialistische ondersteuning bij complexere vragen. Door deze maatwerkvoorziening grotendeels te kantelen naar een algemene voorziening wordt deze laagdrempelig toegankelijk; er ontstaat een soepeler doorgaande lijn van lichte, kortdurende ondersteuning naar langduriger en/of meer specialistische ondersteuning; de druk op het Sociaal Wijkteam 'aan de achterkant' wordt hierdoor verminderd.

Het onderbrengen van de functies van het huidige Sociaal Wijkteam in de opdracht aan een samenwerkingsverband zorgt voor meer samenhang in de sturing op de inhoud van de opdracht, het personeel en de financiën. Het lost daarmee een knelpunt op dat is gesignaleerd in de evaluatie van het Sociaal Wijkteam. In het bijzonder wordt hiermee ongewenste diversiteit in de uitvoering van de opdracht voorkomen en komt er meer eenduidigheid in het werkgeverschap.

Het college wil benadrukken dat zij de sterke punten van het huidige Sociaal Wijkteam wil behouden en versterken. Naast de eerder genoemde positionering 'aan de voorkant' is dat in ieder geval het werken volgens het T-shape model, met generalisten aan 'de buitenkant' en een diversiteit aan disciplines/specialismen aan 'de binnenkant' van het wijkteam (waaronder wijkverpleging). Speciale aandacht is daarbij nodig voor de betrokkenheid van gemeentelijke afdelingen in de toekomstige situatie. De samenwerking en 'korte lijnen' tussen gemeentelijke afdelingen/medewerkers en andere disciplines in het Sociaal Wijkteam is één van de sterke punten in de huidige situatie en moet behouden blijven. Het college wil daar op een zorgvuldige manier vorm aan geven door de gemeentelijke medewerkers in het Sociaal Wijkteam voor twee jaar te detacheren naar het samenwerkingsverband Gewoon in de Wijk. Na die twee jaar vindt een evaluatie plaats en wordt bepaald hoe samenwerking en 'korte lijnen' voor de resterende contractperiode geborgd worden.

In dit verband wil het college benadrukken dat zij ook veel waarde hecht aan de expertise en de netwerken met inwoners en organisaties die de afgelopen jaren in de stad en in wijken zijn opgebouwd door alle overige medewerkers van de Sociaal Wijkteams én de andere aanbieders binnen de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk. Ook deze expertise en netwerken moet zoveel mogelijk behouden blijven.

Het behouden van de sterke punten van het huidige Sociaal Wijkteam en het zoveel mogelijk in stand houden van de opgebouwde expertise en netwerken zijn belangrijke onderwerpen voor de tweede dialoofase. Dit zal geborgd worden in de definitieve overeenkomst met het samenwerkingsverband en in de implementatiefase van Gewoon in de Wijk.

Tot slot heeft door bureau AEF een evaluatie plaatsgevonden van de samenwerking tussen het Sociaal Wijkteam en het Centrum voor Jeugd en Gezin. De gemeente onderschrijft de bevindingen en genoemde verbeterpunten. De aanbevelingen ten aanzien van het versterken van de casusgebonden samenwerking kunnen meegenomen worden in de tweede dialoog en de definitieve overeenkomst met het samenwerkingsverband. De doorontwikkeling van de preventieve, niet-casusgebonden samenwerking zal door het samenwerkingsverband Gewoon in de Wijk, het CJG en de gemeente vorm gegeven worden.

2. Ondersteuning van jongvolwassenen en gezinsbegeleiding binnen de scope van de opdracht draagt het meeste bij aan een soepele overgang van Jeugdwet naar Wmo

Vanuit het huidige perceel 'Jongvolwassenen en Gezinsbegeleiding' (perceel 5) is het bieden van ondersteuning aan jongvolwassenen met name een verantwoordelijkheid van gecontracteerde



Jeugdhulpaanbieders. De gemeente wil deze ondersteuning niet meer vormgeven in een apart perceel, maar neemt dit op in de opdracht Gewoon in de Wijk.

Als er gekeken wordt naar de situatie van jongvolwassenen die ondersteuning ontvangen via de Jeugdwet zijn er drie mogelijkheden waarop de overgang van ondersteuning in de Jeugdwet naar het volwassenendomein vorm gegeven kan worden. Het uitgangspunt hierbij is dat een inwoner van 18 jaar en ouder ondersteuning ontvangt via de Wmo of de Participatiewet:

- Een jongere ontvangt ondersteuning via de Jeugdwet en wordt 18. Als naar verwachting de huidige ondersteuning nog enige tijd doorgezet moet worden en de hulp niet vanuit de Wmo, de Wet langdurige zorg (Wlz) of de Zorgverzekeringswet (Zvw) geboden kan worden, dan kan dat via Verlengde Jeugdhulp¹.
- Een jongere ontvangt ondersteuning via de Jeugdwet en wordt 18. Als naar verwachting na het 18e levensjaar (langdurig) ondersteuning nodig is, dan moet tussen Jeugdhulpaanbieders en Wmo-aanbieders in het half jaar voorafgaand aan het 18e jaar op basis van een Perspectiefplan een passende overdracht van hulp gerealiseerd worden. De ondersteuning gaat dan over van Jeugdwet naar de Wmo.
- Een jongvolwassene tussen 18 en 23 jaar die een beroep doet op ondersteuning zal direct instromen in Gewoon in de Wijk; van een overgang van Jeugdwet naar Wmo is dan geen sprake. Daarbij is het belangrijk dat er goed gekeken wordt naar de expertise die nodig is om deze groep te ondersteunen.

Het vormgeven van de overgang van jeugdhulp naar Gewoon in de Wijk vraagt om een goede en flexibele samenwerking tussen Jeugdhulpaanbieders en het Samenwerkingsverband. Daarbij moet er ook aandacht zijn voor mogelijke hulp en ondersteuning via de Participatiewet. In de dialoog met aanbieders vond een ruime meerderheid dat dit het best geborgd kan worden door deze ondersteuning niet meer apart te verwerven, maar onderdeel te laten zijn van de opdracht Gewoon in de Wijk. Daarbij zijn twee randvoorwaarden van belang:

- In de overeenkomsten voor Jeugdhulp en Gewoon in de Wijk moet geborgd worden dat opdrachtnemers met elkaar samenwerken.
- In de overeenkomsten voor Jeugdhulp en Gewoon in de Wijk moet geborgd worden dat bij opdrachtnemers expertise aanwezig is met betrekking tot jeugd én volwassenen.

¹ In principe stopt de jeugdhulp als de jeugdige 18 jaar wordt. Vanaf die leeftijd kan iemand zorg en ondersteuning krijgen vanuit andere wetten, zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Zorgverzekeringswet of de Wet langdurige zorg (Wlz). Soms kan jeugdzorg voor 18 jaar en ouder verstandig zijn. Bijvoorbeeld omdat de behandeling doorloopt. Of omdat de jeugdige nog niet op eigen benen kan staan. Dan kan de gemeente besluiten tot verlengde jeugdhulp, ook wel verlengde jeugdzorg genoemd. De Jeugdwet gebruikt niet letterlijk de term verlengde jeugdhulp, maar benoemt wel de voorwaarden waaronder jeugdhulp kan worden verlengd, ingezet of hervat voor jongvolwassenen tot hun 23^e levensjaar.

Overigens vallen ook de activiteitensoorten in de Sociale Basis die zich richten op jeugd (zoals opvoedondersteuning, speeltuinwerk en jeugd- en jongerenwerk) binnen de scope van de opdracht (momenteel zijn deze onderdeel van de Sociale Basis). Dat past bij de integraliteit van de opdracht en de wens een doorgaande lijn van preventieve ondersteuning voor alle inwoners te realiseren (van jong tot oud). De gemeente wil ook bij de verwerving van Jeugdhulp en de doorontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin een beweging naar een preventieve aanpak inzetten. Een goede aansluiting van het Samenwerkingsverband op de aanbieders Jeugdhulp en het Centrum van Jeugd en Gezin is daarom van groot belang. In de tweede dialoofase Gewoon in de Wijk zal dit uitgewerkt worden, in samenhang met de dialoofase van de verwerving jeugdhulp.

Specifieke aandacht is nodig voor de aanpak van jeugdoverlast binnen het jeugd- en jongerenwerk. In de Sociale Basis zit nu subsidie voor de aanpak van jeugdoverlast die vanuit het veiligheidsdomein wordt bekostigd. Tijdens de eerste dialoofase is door verschillende aanbieders benadrukt dat deze aanpak een nauwe relatie moet hebben met het reguliere jeugd- en jongerenwerk en de preventieve ondersteuning voor alle inwoners binnen Gewoon in de Wijk (inclusief de relatie met opvoeders). Daar staat tegenover dat de aard en het doel van de aanpak afwijkt van het reguliere jeugd- en jongerenwerk (i.c. meer individuele trajecten en nadruk op tegengaan van overlast). De gemeente kiest er daarom voor binnen de opdracht een budget te oormerken voor de aanpak van jeugdoverlast en om in de tweede dialoofase afspraken te maken over een directe samenwerkingsrelatie met het gemeentelijk veiligheidsdomein.

3. Sommige activiteitensoorten passen niet binnen de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk

Vanwege de aard van de ondersteuning of om andere redenen passen sommige activiteitensoorten niet binnen de scope van de opdracht. Deze activiteitensoorten zullen op een andere manier verworven of georganiseerd worden. Hieronder worden deze onderdelen toegelicht. Samenwerking tussen het samenwerkingsverband Gewoon in de Wijk en de uitvoerders van deze activiteiten is wel belangrijk.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

Het is belangrijk dat er voor inwoners die behoefte hebben aan professionele hulp of ondersteuning, of daar reeds gebruik van maken, onafhankelijke cliëntondersteuning beschikbaar is. Het betreft ondersteuning bij het vinden en aanvragen van de juiste hulp en ondersteuning of het aanpassen van hulp en ondersteuning die reeds geboden wordt. Om de cliëntondersteuning echt onafhankelijk te laten zijn wordt deze buiten de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk gehouden en op een nog nader te bepalen manier apart bekostigd.

Vrijwillig rolstoelvervoer

Voor professioneel doelgroepenvervoer zijn op regionaal niveau contracten afgesloten. Het is de wens van de gemeente bij de eerstvolgende verwerving een gedeeltelijke kanteling van het doelgroepenvervoer te realiseren naar meer laagdrempelig (vrijwilligers)vervoer en daarbij de verbinding te maken met bestaande initiatieven op dat gebied. Om die reden wordt het



rolstoelvervoer door vrijwilligers dat nu in de Sociale Basis wordt gesubsidieerd (maar regionaal is georganiseerd) buiten de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk gehouden. Het vervoer dat vanuit de Sociale Basis voornamelijk lokaal is georganiseerd, zoals ZoefZoef, wordt vooralsnog wél binnen de scope van de opdracht gehouden. De mogelijkheid wordt open gehouden dit vervoer op een later moment alsnog samen te voegen met de verwerving van het doelgroepenvervoer, mits de dan geldende wet- en regelgeving dat toelaat. Dat laatste geldt overigens ook voor het vervoer van en naar dagbesteding, wat vooralsnog ook binnen de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk blijft.

Fondsen voor ondersteuning van financieel kwetsbare inwoners

In Haarlem is er voor financieel kwetsbare inwoners een aantal fondsen actief die op dit moment gesubsidieerd worden binnen de Sociale Basis. De bekostiging van deze fondsen wordt buiten de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk gehouden. Toekenning uit deze fondsen loopt altijd via een intermediair (professional) en niet rechtstreeks door inloop of aanvraag van inwoners; in die zin zijn de fondsen niet vrij toegankelijk. Bovendien wordt een groot deel van de huidige bekostiging gedekt uit een aparte geldstroom vanuit het Rijk waar separaat verantwoording over afgelegd moet worden. Het toekomstige samenwerkingsverband zal moeten zorgen dat:

- de kennis over de inzet van de fondsen bekend is bij de hulpverleners;
- de inwoners bereikt worden die met deze fondsen geholpen kunnen worden. De gemeente zal zich uiteraard met ondersteunende communicatie direct en via het samenwerkingsverband blijven inzetten om dit bereik te bevorderen.

Dit is verder – waar nodig – onderdeel van de tweede dialoofase.

Schuldmeldpunt Zuid-Kennemerland

Door het Schuldmeldpunt Zuid-Kennemerland wordt met behulp van vrijwilligers het dossier van inwoners in orde gemaakt als onderdeel van het gemeentelijk schuldhulpverleningstraject. Vanwege de directe relatie met de bedrijfsvoering van het gemeentelijke team Schuldienstverlening wordt deze ondersteuning buiten de scope van de opdracht Gewoon in de Wijk gehouden. Net als bij de hierboven genoemde fondsen is er geen sprake van een algemeen toegankelijke voorziening.

Anti discriminatievoorziening

In 2009 is de Wet gemeentelijke anti discriminatievoorzieningen (Wga) van kracht geworden. Hierin staat onder meer dat een gemeente verplicht is om haar burgers toegang te bieden tot een onafhankelijke anti discriminatievoorziening (ADV). De ADV's zijn deskundig en ervaren in het bestrijden en voorkomen van discriminatie en ongelijke behandeling. In onze regio is Bureau Discriminatiezaken Kennemerland de ADV die de wettelijke taken uitvoert. Momenteel wordt de ADV gesubsidieerd binnen de Sociale Basis. Deze functie wordt buiten de scope van de opdracht gehouden, omdat de aard van de ondersteuning afwijkt van de overige ondersteuning binnen Gewoon in de Wijk, c.q. deze overstijgt. Ook speelt mee dat het wenselijk is hier regionaal afspraken over te kunnen blijven maken.

Kortdurend verblijf

Kortdurend Verblijf (logeerzorg) is één van de mogelijkheden in het totale palet aan ondersteuning van mantelzorgers en zorgt er mede voor dat zij hun ondersteuningstaken kunnen blijven uitvoeren. Door kortdurend verblijf kunnen mensen die thuis ondersteuning of zorg krijgen, van bijvoorbeeld een partner of ouder, tijdelijk in een (zorg)instelling 'logeren', zodat de mantelzorger op adem kan komen. Op de langere termijn draagt kortdurend verblijf bij aan het uitstellen van een opname in een (zorg)instelling, het voorkomen van een crisisopname door het wegvallen van de mantelzorger en het voorkomen van arbeidsverzuim van de mantelzorger.

Er wordt in Haarlem op dit moment nauwelijks gebruik gemaakt van de bestaande maatwerkvoorziening Kortdurend Verblijf. De vraagverlegenheid rond kortdurend verblijf lijkt groot en het aanbod sluit niet altijd aan op de vraag en behoeften van de mantelzorgers. Het college vindt het belangrijk om logeerzorg laagdrempelig in te richten. Daarbij wordt met het Zorgkantoor (inkoper voor de Wet langdurige zorg) gekeken of het mogelijk is om de verschillende vormen van kortdurend verblijf, uit de verschillende wetten, te combineren. Daarom wordt kortdurend verblijf buiten de scope van de opdracht gehouden.

Transitiebudget

Naast de hierboven genoemde specifieke functies zijn er mogelijk nog functies en initiatieven van kleine of middelgrote organisaties in de huidige Sociale Basis waarvan niet op voorhand duidelijk is of deze wel of niet gecontinueerd moeten worden. Hiervoor zal een nader te bepalen budget buiten de opdracht worden gehouden. De hoogte van dit bedrag kan – binnen de geldende wet- en regelgeving – na enkele jaren worden afgebouwd (en toegevoegd aan de opdracht Gewoon in de Wijk).

4. Eén integrale opdracht vergroot de integraliteit en betekent minder schotten voor inwoners

In het preselectiedocument is uitgegaan van twee percelen: Redzaam en Meedoen. De reden daarvoor was dat de aard van de ondersteuning in de percelen verschilt. Ondersteuning binnen Redzaam start vanuit een individuele vraag (een inwoner heeft iets nodig), terwijl ondersteuning binnen Meedoen start vanuit een vraag in de samenleving (inwoners onderling hebben iets nodig). Bij Redzaam ligt het accent daarom meer op het bieden van ondersteuning (al dan niet in groepsverband); bij Meedoen ligt het accent meer op het faciliteren van verbinding tussen inwoners.

Een ruime meerderheid van de aanbieders heeft tijdens de eerste dialoogfase aangegeven dat er een sterke relatie bestaat tussen het perceel Redzaam ('je kunnen redden in het dagelijks leven') en het perceel Meedoen ('meedoen in de samenleving'). Je kunnen redden in het dagelijks leven is een voorwaarde om mee te kunnen doen in de samenleving én als je meedoet in de samenleving versterkt dat je redzaamheid. Bovendien wordt met verschillende activiteiten die in het perceel Meedoen vallen de redzaamheid van inwoners versterkt, zoals door vrijwillige inzet, het jeugd- en jongerenwerk en een zinvolle dagbesteding. Een ondersteuningsvraag begint weliswaar vaak bij een individuele vraag van een inwoner, maar heeft altijd een relatie met het eigen netwerk, het gezin of de wijk (en vindt daar ook vaak de oplossing), zoals bijvoorbeeld bij BUUV, Buurtgezinnen of met behulp van mantelzorgondersteuning.



Door te werken vanuit één integrale opdracht in plaats van twee percelen, ontstaat geen kunstmatige 'knip' die er in de leefwereld van inwoners ook niet is. Daarnaast hoeft voor diverse onderwerpen die van toepassing zijn bij beide percelen, zoals de samenwerking met ervaringsdeskundigheid, mantelzorgondersteuning of vrijwilligerswerk, niet twee keer een samenwerkingsstructuur te worden ingericht met dezelfde partijen. Er is dus geen extra inzet nodig om het 'schot' tussen de percelen te overbruggen, wat zich vaak uit in extra overleggen en afspraken.

Wanneer de leefwereld en situatie van de inwoners het uitgangspunt is, is het niet wenselijk om in de uitvoeringspraktijk een onderscheid te maken tussen de percelen Redzaam en Meedoen. Inwoners krijgen dan alsnog te maken met verschillende 'loketten' en moeten vaker hun verhaal vertellen.

Eén integrale opdracht verruimt de mogelijkheden voor aanbieders om 'te doen wat nodig is' en lichte ondersteuning in te zetten waar dat kan en specialistische ondersteuning in te zetten waar dat nodig is; één integrale opdracht draagt daarmee ook bij aan meer integraliteit, een doorgaande lijn zonder schotten én kostenbeheersing.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Positie Sociaal Wijkteam verzwakt als het niet meegaat in de opdracht Gewoon in de Wijk

Als de functies van het Sociaal Wijkteam niet mee zouden gaan in de opdracht blijven de gekantelde ambulante begeleiding en een groot deel van de huidige Sociale Basis (hierna: 'Basisondersteuning') en de resterende maatwerkvoorziening ambulante begeleiding (hierna: 'Aanvullende basisondersteuning') wél onderdeel van de opdracht. Hierdoor ontstaat een risico op onduidelijkheid voor de inwoner. Er ontstaan dan immers twee laagdrempelig (zonder beschikking) toegankelijke voorzieningen voor ondersteuning bij redzaam zijn in het dagelijks leven: het Sociaal Wijkteam én Basisondersteuning. Het samenwerkingsverband dat (Aanvullende) Basisondersteuning uitvoert zal een breed spectrum aanbieden van lichte, kortdurende ondersteuning (al dan niet in groepsverband) tot meer specialistische, langdurende ondersteuning. De ondersteuning van het samenwerkingsverband komt los te staan van het Sociaal Wijkteam, maar overlapt met de 'voorkant' én de 'achterkant' van de ondersteuning door het Sociaal Wijkteam. Het samenwerkingsverband heeft in een dergelijke situatie waarschijnlijk een sterkere positie dan het Sociaal Wijkteam, omdat het een brede opdracht heeft, een ruimer budget en mogelijk ook meer organisatorische slagkracht. Het risico is dat het Sociaal Wijkteam zich in een dergelijke context ontwikkelt tot (uitsluitend) een loket waar inwoners kunnen aankloppen met een vraag en direct worden doorverwezen. Het Sociaal Wijkteam kan bovendien door inwoners 'omzeild' worden, omdat ook de ondersteuning van het samenwerkingsverband laagdrempelig toegankelijk is.

2. Eén integrale opdracht (i.p.v. twee percelen) heeft een grotere impact op het aanbiederslandschap

In het Preselectiedocument is uitgegaan van twee percelen: Redzaam en Meedoen. Argument daarvoor was dat de benodigde deskundigheid en daarmee de aard van de ondersteuning in de

percelen verschilt en dat er hierdoor ook verschil kan zitten in het type organisatie(cultuur). Vanwege de nauwe relatie tussen 'je kunnen redden in het dagelijks leven' en 'meedoen in de samenleving' zouden de twee samenwerkingsverbanden echter wel onderling goed moeten samenwerken. Het college kiest er nu om inhoudelijke redenen voor (zie argument 4) de twee percelen samen te voegen. Dit heeft een grotere impact op het aanbiederslandschap:

	Risico	Beheersmaatregel
1.	Het legt meer druk op de samenwerking binnen het samenwerkingsverband (i.p.v. tussen twee aparte samenwerkingsverbanden).	De dialooggerichte aanbestedingsprocedure en de langere contractduur bieden voldoende tijd om een verdergaande samenwerking (binnen het samenwerkingsverband) op te bouwen.
2.	Het maakt de gemeente meer afhankelijk van één samenwerkingsverband.	De dialooggerichte aanbestedingsprocedure biedt ruimte om in de tweede dialoog en de definitieve overeenkomst aandacht te besteden aan het tussentijds kunnen bijsturen van het samenwerkingsverband als daar aanleiding voor zou zijn.

Tot slot kan de keuze voor één integrale opdracht (i.p.v. twee percelen) het beeld oproepen van een grotere concentratie van aanbieders en daarmee vermindering van de diversiteit in het aanbod. Dat is echter geenszins vanzelfsprekend. Een samenwerkingsverband voor één integrale opdracht zal een breed palet aan aanbieders moeten omvatten (in combinatie of als onderaannemer) om alle inwoners op alle leefgebieden te kunnen ondersteunen. Bovendien kan het juist voor bewonersinitiatieven, zelforganisaties en kleine en middelgrote aanbieders (als onderaannemer) makkelijker zijn om samen te werken met één herkenbaar samenwerkingsverband, dan met twee verschillende samenwerkingsverbanden met verschillende opdrachten.

3. Totale omvang budget Gewoon in de Wijk vermindert

Doordat een aantal activiteitensoorten buiten de scope van de opdracht worden gehouden (argument 3) wordt het budget van Gewoon in de Wijk lager dan aangegeven in het Preselectiedocument. De exacte omvang van deze verlaging wordt na de tweede dialoogfase bepaald, omdat hiervoor nog enkele inhoudelijke keuzes gemaakt moeten worden (o.a. afbakenen wat in de huidige situatie onder onafhankelijke cliëntondersteuning valt en welke omvang het transitiebudget zou moeten hebben). Een grove schatting is dat de vermindering ergens tussen de € 500.000,- en € 1.000.000,- zal zitten. Het bedrag dat buiten de opdracht Gewoon in de Wijk wordt gehouden, wordt ingezet om de genoemde activiteitensoorten op een andere manier te organiseren.



In het Preselectiedocument is reeds aangegeven dat binnen de scope van de opdracht € 300.000,- geormerkt wordt voor zelforganisaties en bewonersinitiatieven. Het college kiest voor een overgangsregime tot 1 januari 2023. Vanaf dat moment zal de ondersteuning van zelforganisaties via het samenwerkingsverband lopen. Voor heel 2022 blijven de twee bestaande regelingen voor zelforganisaties nog in stand. Wel zal de algemene regeling voor zelforganisaties zo aangepast worden dat organisaties die een relatief grote impact hebben een hoger bedrag kunnen ontvangen dan de huidige € 3.000,-. Hiertoe wordt in 2022 incidenteel € 105.000,- onttrokken aan het budget Gewoon in de Wijk.

Na het vaststellen van het selectiedocument zal op basis van de Programmabegroting 2022 het budget van de opdracht worden vastgesteld. Tijdens de tweede dialoofase zal met de aanbieders vastgesteld worden of het budget reëel is en wat de gevolgen zijn van de taakstellingen op het kunnen invullen van de Opdracht. Het college heeft namelijk de verplichting om een reëel budget aan de opdracht te koppelen. Daarbij moet sprake zijn van een inzichtelijke en transparante budgetbepaling. Het college zal de commissie Samenleving na de tweede dialoog informeren over de budgetbepaling en de gevolgen van de taakstellingen.

6. Uitvoering

Nadat het selectiedocument is vastgesteld kunnen aanbieders samenwerkingsverbanden vormen om een vervolgaanmelding te doen, waarbij een samenwerkingsverband moet aantonen de integrale opdracht uit te kunnen voeren. Daarvoor moet het duidelijk zijn of er sprake is van één integrale opdracht of van twee percelen. Omdat het college deze duidelijkheid pas definitief kan geven als de besluitvorming over de perceelindeling is afgerond, krijgen de aanbieders drie weken extra de tijd om die samenwerkingsverbanden te vormen en hun vervolgaanmelding te doen. Dit heeft (vooralsnog) geen gevolgen voor de geplande gunningsdatum.

Na selectie vindt een tweede dialoofase plaats met maximaal twee samenwerkingsverbanden. Deze dialoofase gaat over de nadere invulling van de gevraagde dienstverlening en over de transitie/implementatie. Vervolgens vindt de definitieve inschrijving en gunning plaats en start de implementatiefase. Het totale proces is weergegeven op de volgende pagina.

7. Bijlagen

Selectiedocument Gewoon in de Wijk



Gemeente
Haarlem

Het pad van de aanbesteding: Gewoon in de wijk

